

Додаток
до проекту рішення
виконавчого комітету Менської
міської ради
23 листопада 2021 року №

ПРОГРАМА

**відшкодування різниці в тарифах на послуги з централізованого
водовідведення для населення по Менській міській
територіальній громаді на 2022 – 2024 роки**

1. Загальна характеристика Програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	Менська міська рада
2.	Розробник Програми	Відділ житлово-комунального господарства, енергоефективності та комунального майна Менської міської ради
4.	Співрозробники Програми	Фінансове управління Менської міської ради
5.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ житлово-комунального господарства, енергоефективності та комунального майна Менської міської ради
6.	Учасники Програми	Підприємства – надавачі послуг з централізованого водовідведення на території Менської міської територіальної громади Чернігівської області Менська міська рада
7.	Терміни реалізації Програми	2022 – 2024 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які приймають участь у виконанні Програми	Бюджет Менської міської територіальної громади
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, тис. грн.	2022 рік – 450,00 2023 рік – 473,850 2024 рік – 497,543
9.1	В тому числі бюджетних коштів, тис. грн.	2022 рік – 450,00 2023 рік – 473,850 2024 рік – 497,543
	З них коштів бюджету ОТГ, тис. грн.	2022 рік – 450,00 2023 рік – 473,850 2024 рік – 497,543
10.	Основні джерела фінансування Програми	Місцевий бюджет

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямовані заходи Програми

На сьогоднішній день послуги з централізованого водовідведення по Менській міській територіальній громаді області надає ТОВ «Менський комунальник», КП «Менакомунпослуга». Основними видами діяльності є надання житлово-комунальних послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Власником споруд водопостачання та водовідведення є Менська міська рада.

Послуги з централізованого водопостачання надаються населенню та іншим споживачам, використовуючи дев'ять артезіанських свердловин, по водовідведенню – при використанні двох каналізаційно – насосних станцій та 2-х очисних споруд. Очистку стоків проводить філія «Менський сир» ППКФ «Прометей».

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для жителів смт. Макошине надає комунальне підприємство «Менакомунпослуга» Менської міської ради.

Згідно зі ст. 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» орган місцевого самоврядування (Менська міська рада) встановлює тарифи на житлово-комунальні послуги відповідно до закону. У разі встановлення органом місцевого самоврядування тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні, що унеможливує отримання прибутку, орган, який їх затвердив, зобов'язаний відшкодувати з відповідного місцевого бюджету виконавцю різницю між встановленим розміром цін/тарифів та економічно обґрунтованими витратами на виробництво цих послуг.

У разі змін цін на складові тарифів, збільшення мінімальної заробітної плати, податків та зборів діюче законодавство, зокрема, постанова Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» з метою недопущення збитковості підприємств, які надають такі послуги, передбачає коригування тарифів за відповідними складовими.

Проте, сама процедура коригування, організаційні та технологічні зміни на підприємствах, не дозволяють здійснювати коригування діючих тарифів при кожній зміні цін на складові. В результаті на підприємствах створюються значні суми кредиторської заборгованості, в тому числі по заробітній платі, податках, єдиному соціальному внеску, оплаті за енергоносії. Виробник послуг не в змозі проводити поточні ремонти мереж через відсутність коштів.

На сьогоднішній день відсутність відшкодування витрат комунальних підприємств в розмірі різниці між фактичними витратами та нарахуваннями за надані послуги відповідно до діючих тарифів ставить під загрозу стабільність забезпечення населення житлово-комунальними послугами належної якості і може призвести до:

- припинення або суттєвого обмеження надання цих послуг;
- збільшення заборгованості за спожиту електроенергію і інші товаро-матеріальні цінності;

- виникнення заборгованості із заробітної плати;
- нарахування підприємствам штрафних санкцій і пені за несвоєчасні і неповні розрахунки за енергоносії та несвоєчасну оплату податкових зобов'язань.

Дана ситуація має сферу негативного впливу на державу, в особі органів місцевого самоврядування, підприємств – надавачів послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території населених пунктів Менської міської територіальної громади, споживачів послуг.

Таким чином, виділення коштів на відшкодування різниці в тарифах для населення з бюджету громади є найбільш реальним джерелом забезпечення фінансової діяльності підприємств в період встановлення тарифів в розмірі меншим ніж економічно обґрунтований та в період між встановленням нових тарифів.

Видатки на відшкодування втрат підприємствам - виробникам, що пов'язані із дією цін/тарифів на житлово-комунальні послуги, нижчих від розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво, міська рада передбачає у бюджеті Менської міської територіальної громади згідно з наданими підприємствами очікуваними розрахунками, що погоджуються на сесії міської ради.

Нова редакція статті 91 Кодексу, визначивши видатки місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, окремо не виділяє видатки органів місцевого самоврядування на відшкодування різниці між розміром ціни (тарифу) на житлово-комунальні послуги, що затверджувалися або погоджувалися рішенням місцевого органу виконавчої влади та органу місцевого самоврядування, та розміром економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання).

Видатки на відшкодування втрат підприємств, що пов'язані із встановленням тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні, що унеможлиблює отримання прибутку, фінансуються за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

Також згідно із статтею 15 Закону України «Про ціни і ціноутворення» Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Відповідно до статті 91 Кодексу, у місцевих бюджетах можуть передбачатися кошти на фінансування інших програм, пов'язаних з виконанням повноважень, затверджених відповідною місцевою радою.

Враховуючи зазначене, відшкодування органами місцевого самоврядування різниці в тарифах можливе за рахунок коштів бюджету Менської міської територіальної громади за умови прийняття відповідної Програми.

Дана Програма розроблена на виконання та з дотриманням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 р. №869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

3. Мета Програми

Прийняття даної Програми має за мету:

- прогнозування та виділення з бюджету Менської міської ТГ коштів для відшкодування різниці в діючих тарифах та економічно обґрунтованих витратах, пов'язаних з наданням житлово-комунальних послуг для населення;
- забезпечення беззбиткової діяльності підприємств відповідно до вимог Господарського кодексу України та ст. 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ;
- збереження кількості і якості надання послуг з централізованого водовідведення на нормативному рівні;
- своєчасне розрахування за надані послуги.

4. Шляхи і засоби розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування

Серед альтернативних способів досягнення цілей даної Програми є:

1) Збереження існуючого стану та без відшкодування різниці в тарифах з бюджету Менської міської територіальної громади.

Ця альтернатива є неприйнятною, оскільки порушує діюче законодавство і потребує негайного вирішення. У разі збереження існуючого стану може порушитися режим та якість надання послуг.

2) Своєчасне встановлення більш високих економічно обґрунтованих тарифів.

Ця альтернатива є неприйнятною з двох причин:

- своєчасність процедури перегляду тарифів неможлива через саму процедуру їх встановлення;
- часте підвищення тарифів для населення не бажане з соціально-політичних мотивів.

3) Виділення коштів з державного бюджету для відшкодування різниці в тарифах.

Для підприємств, що надають послуги з централізованого водовідведення, відшкодування заборгованості з різниці в тарифах з державного бюджету передбачається постановою Кабінету Міністрів України від 11 червня 2012 р. N 517 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи

місцевого самоврядування». Однак відшкодування вказаних коштів з державного бюджету здійснюється за складною процедурою, з врахуванням значної кількості обмежень та лише на покриття боргів за спожиту електроенергію і по податках.

Ця альтернатива не вирішує проблему повністю і не за всіма житлово-комунальними послугами.

4) Виділення з бюджету громади коштів для компенсації різниці в тарифах

Ця альтернатива є прийнятною, тому що запропоноване рішення є найбільш збалансованим.

З метою врахування інтересів як споживачів послуг, так і підприємств – надавачів послуг з централізованого водовідведення по Менській міській ТГ, вирішення проблеми, зазначеної в пункті 1 цього Аналізу, пропонується здійснити шляхом прийняття рішення Менської міської ради «Про затвердження Програми відшкодування різниці в тарифах на послуги з централізованого водовідведення для населення по Менській міській територіальній громаді на 2022 – 2024 роки, встановлених міською радою та розробленим на підставі:

- законів України;
- гласності (відкритості та загальнодоступності);
- колегіальності;
- урахування проблем життєдіяльності комунальних підприємств;
- економічної та юридичної обґрунтованості тощо.

№ з/п	Заходи Програми	Джерела фінансування	Очікуваний результат		
			2022 - 2024 роки	всього	
1	Відшкодування різниці в тарифах виробнику житлово – комунальних послуг у випадку невідповідності фактичної вартості послуг тарифам для населення, встановленим виконавчим комітетом Менської міської ради	Бюджет Менської міської територіальної громади	2022 рік – 450,00 тис. грн; 2023 рік – 473,850 тис. грн; 2024 рік – 497,543 тис. грн.	1421,393 тис. грн.	- забезпечення безбиткової діяльності підприємств в частині надання послуг з централізованого водовідведення - дотримання вимог діючого законодавства - отримання стабільних та якісних житлово – комунальних послуг

5. Фінансування Програми

Фінансування Програми здійснюється порядком:

1. Фактичне відшкодування різниці в тарифах для підприємств – надавачів послуг з централізованого водовідведення на території населених пунктів Менської міської територіальної громади проводиться на підставі висновків

щодо відповідності розрахунків різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги, яка виникла у зв'язку із встановленням тарифів на житлово-комунальні послуги в розмірі нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво, за фактично спожиті обсяги послуг з централізованого водовідведення.

2. Підприємства - виробники житлово-комунальних послуг щомісячно здійснюють підготовку розрахунків на відшкодування витрат в різниці між затвердженим розміром тарифу та розміром економічно – обґрунтованих витрат на їх виробництво за фактичними обсягами споживання та подають їх на розгляд Менської міської ради.

3. Менська міська рада перераховує кошти з бюджету Менської міської територіальної громади одержувачам бюджетних коштів – підприємствам – надавачам послуг з централізованого водовідведення на території населених пунктів Менської міської територіальної громади, в межах затверджених в місцевому бюджеті призначень на цю мету.

Фінансування заходів Програми здійснюється з урахуванням фінансових можливостей місцевого бюджету та затверджених кошторисних призначень.

6. Система управління та контролю за ходом виконання Програми

Координацію і контроль за виконанням Програми здійснює Постійна комісія з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, житлово-комунального господарства та комунального майна.

Підприємство- надавач послуг з водовідведення на території м. Мена один раз на квартал, до 15 числа місяця наступного за звітним періодом, надає до міської ради звіт про хід виконання Програми відповідно до фактичних обсягів фінансування (наростаючим підсумком).

Головний розпорядник коштів бюджету щоквартально проводить аналіз результатів фінансово-господарської діяльності отримувача фінансової підтримки, стану та ефективності використання бюджетних коштів на надання фінансової підтримки та не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом, надає Фінансовому управлінню Менської міської ради пропозиції щодо коригування суми фінансової підтримки.

Начальник відділу житлово - комунального
господарства, енергоефективності
та комунального майна
Менської міської ради

Валерій КРАВЦОВ